

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

Realizowana wspólnie koncepcja edukacji postrzega ucznia w kategoriach jego podmiotowości, czego konsekwencją jest poszanowanie jego godności, praw i wolności. Nauczyciel nie może być wyłącznie dydaktykiem, ale jest także opiekunem, autorytetem, doradcą wspierającym wychowanka.

Instytucją wspomagającą rodziców w procesie wychowania i rozwoju dziecka jest przedszkole, szkoła oraz inne placówki oświatowe. Placówki oświatowe kierują się w swojej działalności prawami zawartymi w określonych przepisach oświatowych.

Do najważniejszych dokumentów regulujących prawa uczniów należą:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela¹;
- Konwencja o Prawach Dziecka;
- Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności²;
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół wraz z późn. zm.
- Rozporządzenie MEN z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych; - Rozporządzenie MENiS z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- Rozporządzenie MEN z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach;
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach;

Na bazie wyżej wymienionych przepisów szkoły i placówki oświatowe tworzą wewnętrzną konstytucję, w postaci statutu. Statut zawiera szczegółowe kompetencje wszystkich organów placówek, w tym samorządu uczniowskiego, oraz zasady współdziałania między nimi.

W statucie znajdują się między innymi: szczegółowo opracowany system praw (materialnych i proceduralnych), obowiązków, uprawnień, przywilejów uczniów, nagród i kar oraz sposób rozwiązywania problemów spornych. Statut określa także tryb odwoływania się oraz procedury

¹ . Ustawa 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela

² . Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzone w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.

ukazujące możliwości dochodzenia swoich praw w przypadku ich łamania bądź nierespektowania.

W sytuacjach konfliktowych uczeń - wychowanek ma prawo zwrócić się do:

- wychowawcy;
- pedagoga szkolnego;
- dyrektora;
- rady pedagogicznej;
- Kuratorium Oświaty;
- Ministerstwa Edukacji Narodowej w Warszawie; • Rzecznika Praw Obywatelskich w Warszawie;
- Rzecznika Praw Dziecka w Warszawie.

Zarówno uczeń, jak i rodzic, powinni dokładnie wiedzieć w jakich sprawach, w jakim trybie i przed kim mogą dochodzić swoich praw. Konieczne jest, aby w szkole lub placówce obowiązywały jasne i zrozumiałe dla wszystkich zasady współżycia, aby nikt nie przekraczał granic wolności drugiego człowieka.

Współpraca szkoły z policją i zasady postępowania w sytuacjach kryzysowych

W ramach długofalowej pracy, szkoła i Policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń. Koordynatorami współpracy powinni być: pedagog/psycholog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich właściwej jednostki Policji. Wyznaczone osoby do współpracy powinni wspólnie ustalić wzajemne zasady kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

W ramach tej współpracy organizuje się:

- spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrektorów szkół z zaproszonymi specjalistami, podejmując tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów, m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości, itp. oraz z młodszymi uczniami na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobu unikania zagrożeń,
- informowanie Policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawu

demoralizacji dzieci i młodzieży, - udzielanie przez Policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny udział w ogólnopolskich i lokalnych programach i akcjach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobiegania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

KAŻDA DOTYCZĄCA UCZNIÓW WIZYTA POLICJANTA W SZKOLE POWINNA BYĆ WCZEŚNIEJ ZASYGNALIZOWANA DYREKTOROWI LUB UZGODNIONA Z INNYM PRACOWNIKIEM SZKOŁY.

ZASADY POSTĘPOWANIA

Przy każdym wydarzeniu, gdzie sprawcą sytuacji kryzysowej jest uczeń, obok działań o charakterze sankcji powinny zostać podjęte działania edukacyjne i profilaktyczne.

I Zasady postępowania wobec ucznia – SPRAWCY czynu karalnego

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego powinno być następujące:

1. O fakcie niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły;
2. Ustalić okoliczności czynu oraz ewentualnych świadków zdarzenia;
3. Przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, przekazać go pod opiekę dyrektora szkoły lub pedagoga;
4. Powiadomić rodziców ucznia;
5. W przypadku poważnych spraw (rozbój, kradzież, uszkodzenie ciała, itp.), gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest szkole znana, należy niezwłocznie powiadomić Policję, w innych przypadkach powiadomienie Policji może nastąpić później, np. w formie pisemnej;
6. Zabezpieczyć ewentualne dowody lub przedmioty pochodzące z przestępstwa, a następnie przekazać je Policji.

II Zasady postępowania wobec ucznia pokrzywdzonego czynem karalnym/przestępstwem

W przypadku, gdy uczeń jest pokrzywdzony czynem karalnym/przestępstwem, nauczyciel powinien podjąć następujące czynności:

1. Udzielić pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie (poprzez wezwanie karetki pogotowia, w przypadku jeśli uczeń doznał obrażeń);
2. Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły;
3. Powiadomić rodziców ucznia;
4. Niezwłocznie wezwać Policję (w przypadku, gdy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia).

W innych przypadkach powiadomienie Policji może nastąpić później, np. w formie pisemnej.

III Zasady postępowania w sytuacji ujawnienia w szkole zjawiska cyberprzemocy

W przypadku, gdy zostaje w szkole zgłoszony przypadek cyberprzemocy należy podjąć następujące działania:

a) Ustalić okoliczności zdarzenia.

1. Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych, powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.
2. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel, który nie jest wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.
3. Pedagog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.
4. Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
5. Na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy w procedurze interwencyjnej bierze udział nauczyciel informatyki.

b) Zabezpieczyć dowody.

1. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
2. Sprawdzić, czy pokrzywdzony potrafi wskazać sprawcę bądź przynajmniej ma przypuszczenie, kto może nim być.
3. Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.

4. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z Policją.

c) Podjąć działania wobec sprawcy cyberprzemocy.

Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny pełniący w szkole rolę koordynatora działań wychowawczych wobec uczniów wymagających szczególnej uwagi powinien podjąć dalsze działania:

1. Przeprowadzić rozmowę z uczniem-sprawcą przemocy o jego zachowaniu.
2. Powiadomić rodziców sprawcy i omówić z nimi zachowanie dziecka.
3. Objąć sprawcę opieką psychologiczno-pedagogiczną, w uzasadnionym przypadku można w toku interwencji zaproponować uczniowi (za zgodą rodziców) skierowanie do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.

d) Podjąć działania wobec pokrzywdzonego cyberprzemocą. Umożliwić wsparcie psychiczne.

1. Uczeń będący pokrzywdzonym cyberprzemocą powinien otrzymać poradę, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania.
2. Po zakończeniu interwencji należy monitorować sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe, bądź odwetowe ze strony sprawcy.
3. Rodzice dziecka będącego pokrzywdzonym cyberprzemocą powinni być poinformowani o problemie i otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły. W rozmowie z nimi pedagog lub wychowawca przedstawiają kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, a także, jeśli to wskazane, zaproponować rodzicom i dziecku pomoc specjalisty (psychologa, pedagoga).

e) Sporządzić dokumentację z zajścia.

1. Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, pokrzywdzonym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
2. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy), powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
3. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis itp.).

Dyrektor szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny o sprawie w sytuacji, zawsze gdy:

- 1) rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania lub gdy do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka;
- 2) szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.

Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści, itp.) zostają przez dyrektora szkoły bezwzględnie zgłoszone na Policję lub/i do sądu rodzinnego.

IV Zasady postępowania w przypadku, gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Osoba powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Osoba dorosła odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie lub zdrowie;
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu nietrzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej;
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/prawnych opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły;
5. Gdy rodzice/prawni opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazanie go do dyspozycji funkcjonariuszom Policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki;
6. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat;
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 r. ż.) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym Policji lub sądu rodzinnego;

8. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia stanowi wykroczenie z art. Art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi³. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

9. Podjęcie przez szkołę interwencji służącej udzieleniu pomocy uczniowi używającemu substancje psychoaktywne oraz jego rodzinie;

10. W ramach podjętej interwencji szkoła powinna stosować zasadę poufności i ochrony danych osobowych.

V Zasady postępowania nauczyciela w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów (uczeń – uczeń)

1. Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusje, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary;

2. Rozdzielenie stron;

3. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;

4. Wezwanie wychowawcy lub pedagoga;

5. Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji: powiadomienie dyrekcji, rodziców i/lub Policji;

6. Próba mediacji między stronami konfliktu – w sytuacji wyjątkowo trudnej rolę mediatora przyjmuje pedagog lub psycholog szkolny;

7. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu;

8. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec ucznia – powiadomienia odpowiednich organów.

VI Zasady postępowania w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły

1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu;

³ . Dz. U. z 2015 r., poz. 1286

2. Jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkoły;
3. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia Policję.
4. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego (jeżeli uczeń posiada takowy nadzór).

VII Zasady postępowania, gdy na terenie szkoły znajduje się substancja przypominająca narkotyki

1. Zachowując środki ostrożności, uniemożliwić dostęp osób niepowołanych do substancji;
2. Podjąć próbę ustalenia (w miarę możliwości i działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona substancja;
3. Powiadomić dyrektora szkoły i wezwać Policję;
4. Po przyjeździe Policji niezwłocznie wskazać ujawnioną substancję oraz przekazać wszelkie, szczegółowe informacje dotyczące zdarzenia.

VIII Sposób działania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, dyrektora, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość plecaka szkolnego oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla Policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa – rodziców po ustaleniu z Policją;
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości plecaka, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie do przekazania ją Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób uczeń wszedł w posiadanie substancji. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

IX Zasady postępowania w przypadku stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i/lub cudzej własności:

1. Interwencja świadka zdarzenia – powstrzymanie sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy.
3. Wezwanie rodziców.
4. Wezwanie Policji – ustalenie czy pokrzywdzony będzie składał zawiadomienie i wniosek o ściganie. Uwaga! Wniosek o ściganie może złożyć osoba pełnoletnia – w przypadku małoletnich wniosek taki składa rodzic/opiekun prawny.
5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowania szkody.

X Zasady postępowania dyrektora szkoły po otrzymaniu informacji o podejrzeniu podłożenia ładunku wybuchowego lub innego środka rażenia zbiorowego.

1. Dyrektor szkoły bądź osoba zastępująca go, dokonuje analizy otrzymanej informacji, a następnie podejmuje następujące działania:
 - powiadamia Policję o zagrożeniu;
 - podejmuje decyzję o przerwaniu pracy szkoły, w tym prowadzeniu lekcji;- podejmuje decyzję o przeprowadzeniu ewakuacji pracowników i uczniów z obiektu zagrożonego w trybie alarmowym.
2. Do czasu przybycia Policji, dyrektor szkoły lub osoba przez niego upoważniona kieruje działaniami.
3. Pomieszczenia ogólnodostępne, tj. korytarze, klatki schodowe, hole, windy, toalety, piwnice, strychy oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, powinny być sprawdzone przez pracowników obsługi administracyjnej obiektu.

4. Przedmiotów, urządzeń i rzeczy, których (w ocenie użytkowników obiektu) wcześniej nie było, a zachodzi podejrzenie, że mogą to być ładunki wybuchowe, nie wolno dotykać. O ich lokalizacji należy natychmiast powiadomić kierującego akcją i inne osoby z bezpośredniego otoczenia. Miejsce to należy odizolować przed dostępem innych.

5. Należy zachować spokój, aby nie dopuścić do przejawów paniki.

6. Należy wyznaczyć zewnętrzne miejsce bezpieczne do koncentracji uczniów (poza terenem szkoły), a następnie policzyć osoby ewakuowane celem sprawdzenia, czy nikt nie pozostał w budynku szkoły.

Powiadomienie Policji o ujawnionym zagrożeniu:

Obowiązkiem każdej osoby, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego, bądź innej substancji rażenia zbiorowego, jest przekazanie tej informacji dalej, tak by ostatecznie dotarła ona do właściwych służb – najczęściej Policji, czy Straży Pożarnej. W szkole jednak pierwszą osobą, która musi dowiedzieć się o zagrożeniu jest jej dyrektor, który decyduje o powiadomieniu Policji.

Zawiadamiając Policję należy podać następujące informacje:

- adres szkoły, nr telefonu, swoje dane personalne i zajmowane stanowisko;
- rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot);
- treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego, wykorzystując do tego notatki wykonane w trakcie rozmowy z tą osobą oraz poczynione na miejscu ustalenia;
- numer telefonu na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia;
- adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej zagrożenie (jeśli to możliwe);
- opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu;

UWAGA! Powiadomienia Policji dokonuje dyrektor szkoły lub osoba zastępująca go – dokonanie tego przez ucznia jest niedopuszczalne. Uczeń uzyskaną informację ma niezwłocznie przekazać pracownikom szkoły.

W przypadku ujawnienia na terenie szkoły broni, materialno wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji, bądź przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo osobom tam przebywającym, wezwać Policję oraz uniemożliwić innym osobom dostęp do tych przedmiotów.

Sytuacja konieczności zabrania ucznia do szpitala.

W sytuacjach nagłych, gdy stan zdrowia ucznia wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej nauczyciel, dyrektor szkoły lub pielęgniarka zobowiązani są do udzielenia pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności i wezwania karetki pogotowia ratunkowego. Obowiązkiem tych osób jest również zawiadomienie rodziców lub opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia. W sytuacji rozpoznania przez lekarza pomocy doraźnej konieczności transportu dziecka do placówki leczenia stacjonarnego (szpitala), lekarz udzielający świadczenia zdrowotnego lub ratownik medyczny przejmuje opiekę nad dzieckiem na czas transportu do szpitala. Za dziecko, któremu udzielane jest świadczenie zdrowotne odpowiada osoba, która udziela tych świadczeń i ona ponosi pełną odpowiedzialność (także w zakresie opieki nad dzieckiem). Do decyzji lekarza pozostaje ocena, czy istnieje potrzeba obecności osób trzecich (opiekuna faktycznego lub prawnego). Podczas pobytu dziecka w szkole opiekunem faktycznym pozostaje szkoła (dyrektor szkoły lub inna wyznaczona przez niego osoba, np. nauczyciel). Opiekun faktyczny ucznia do czasu przybycia rodzica lub opiekuna prawnego, musi jednak być obecny w podmiocie leczniczym (szpitalu), do którego zostaje przewiezione dziecko. Jak bowiem wynika z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i dentysty (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 464) „lekarz może przeprowadzić badanie lub udzielić innych świadczeń zdrowotnych, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, po wyrażeniu zgody przez pacjenta. Jeżeli pacjent jest małoletni lub niezdolny do świadomego wyrażenia zgody, wymagana jest zgoda jego przedstawiciela ustawowego, a gdy pacjent nie ma przedstawiciela ustawowego lub porozumienie z nim jest niemożliwe – zezwolenia sądu opiekuńczego. Jeżeli zachodzi potrzeba badania osoby małoletniej lub niezdolnej do świadomego wyrażenia zgody, zgodę na przeprowadzenie badania może wyrazić także opiekun faktyczny”. Zatem do czasu przybycia rodziców lub opiekunów prawnych, opiekę faktyczną nad uczniem w karetce (jeśli lekarz określi taką potrzebę) oraz w podmiocie leczniczym sprawuje dyrektor szkoły lub wyznaczony przez niego pracownik szkoły⁴.

⁴ . Inne akty prawne mające zastosowanie: Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013 r., poz. 757 oraz Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 poz. 159 z późn. zm.)